

VZPOMÍNKY JENDY JIRÁNĚ

Hvězdný prach padá na São Paulo

.....

V roce 1962 jsem sedával s tatínkem v kuchyni u starého rádia a společně jsme poslouchali zprávy o našich fotbalistech z mistrovství světa v Chile. O dalších padesát roků později jsem se s nimi do šedesátých let osobně vrátil...

Na palubě letadla brazilské společnosti AZUL Brazilian Airlines zhasla světla. Letadlo stoupá z londýnského letiště Heathrow strmě mezi stříbrné mraky. Metr po metru se šplhá výš a výš k opálovému nebi. Jen co špička letadla protrhne bílé cíchy zčeřených mraků, ocitneme se v bílé, hebké nekonečnosti. Tak takhle to vypadá těsně pod hvězdami! Tu a tam se mraky rozhrnou jako divadelní opona a pod námi se jako zvlněné prostěradlo objevuje Atlantský oceán. Dnes je celý zachumlaný do nekonečných metrů látky z modrotisku. Zářící hvězdy se třou o trup stříbrného letadla. Deset tisíc metrů nad zemí je slyšet slabé tóny zvoků. To hvězdný prach padá do mraků jako sněhové vločky do peřin.

Na palubě letadla je příjemná atmosféra. Většina cestujících jsou Brazilci, kteří se vrací ze světa domů. A mezi nimi sedí pět Čechosláváků. Legendy fotbalového nebe. Hrdinové slavných vítězství i statečných porážek. Kdysi se těmto mužům přezdívalo Stříbrní Chilané. To proto, že v roce 1962 v Santiagu de Chile vybojovali pro naši zemi na mistrovství světa ve fotbale stříbrné medaile.

Pánové Masopust, Tichý, Mašek, Jelínek a Štibrányi! Naše stříbrné hvězdy. Hrdinové mého dětství, jejichž fotografie jsem si vystříhoval a lepil nad postel, tu sedí vedle mě. Po padesáti letech od onoho památného finále mezi Československem a Brazílií se má uskutečnit nečekané setkání. V São Paulu se potkají přeživší hráči obou týmů.

Vysoko nad mraky vzpomínám na svou maminku. Usmívám se, když si vzpomenu, jak mi vystříhovala osmičky ze starých látek a našívala mi je na všechna trička, abych mohl po školním hřišti běhat jako Ivan Mráz. Někdy jsem měl osmičku posetou drobnými vzory květin. Maminka ji vystříhla z dámských šatů vyšlých z módy, ale to mně nevadilo. Byla to osmička a já byl Ivan Mráz.

„Jendo, pamatuj si, že nejlepší bek na světě se jmenuje Djalma Santos!“ říkával můj tatínek, kdykoliv jsem se vrátil v propoceném tričku domů ze hřiště. „Pamatuj si, všichni mluví jen o Pelém, ale Djalma Santos, to je bombardák!“ vzdychal tatínek a uznale kýval hlavou.

Na palubě letadla, blízko pod hvězdami se vzpomínkami na dětství, se mě zmocnil pocit sentimentálního stavu beztlíže. Poletíme téměř celou noc. Aby pasažérům nekonečné hodiny ve vzduchu nad Atlantským oceánem utekly, mají před sebou na opěradlech sedaček malé televize. Brazilská letecká společnost nabízí širokou škálu programů. Filmy staré i nejnovější, zábavné programy, koncerty klasické i populární hudby, dokumenty. Musím se usmát, když po očku sleduji, co si pasažéři sedící okolo mě pustili. Všichni bez rozdílu pohlaví i věku, ženy, muži, děti i stařečci, si vybrali stejný dokumentární film. Ale jaký! Samozřejmě že o fotbale! Dokonce i ta babička s pečlivě natupírovanou hlavou se slabým nafialovělým přelivem sedící dvě řady přede mnou netrpělivě zmáčkla tlačítko play a na obrazovce před ní se rozeběhlo dvaadvacet fotbalistů.

Samozřejmě že i já jsem si zapnul na obrazovce stejný program. Dokument začíná černobílými záběry z finálového utkání mistrovství světa ve fotbale z roku 62! Je to náhoda, nebo dokonalá pozornost personálu brazilské letecké společnosti? Když Josef Masopust po dvaceti vteřinách filmu vstřelil vedoucí gól na 1:0, nutí mě to vstát a vykřiknout na celé letadlo: „To je on! Tady! Tady sedí ten střelec!“

Emoce se mi hrnou nosními i ušními dírkami ven jako bublinky právě otevřeného šampaňského. Ten tlak se nedá déle vydržet.

„Tady ten pán je Josef Masopust!“ křiknu do ucha svému nic netušícímu sousedovi a ukazuju na šedovlasého gentlemana sedícího šikmo přes uličku. „Ten, co teď dal gól! To je on!“